

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU PODYJÍ

NA VYHLÍDCE 5, 669 01 ZNOJMO

Klidové území Národního parku Podyjí v otázkách a odpovědích

Co jsou klidová území a proč se vymezují?

Dle § 17 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen ZOPK) jsou klidová území částí národních parků, v nichž je regulován vstup veřejnosti. Mají zajistit ochranu a nerušený vývoj ekosystémů nebo jejich složek, které jsou citlivé na nadměrnou návštěvnost a rušivé vlivy s ní spojené. V klidovém území je možno omezit vstup prostorově (např. jen po turistických stezkách), časově (např. pouze v zimním období) i početně (např. max. 20 osob denně). Novinku přinesla novela zákona v roce 2017.

Co v klidovém území chráníme?

Citlivé ekosystémy nebo jejich složky, které Správa národního parku identifikovala. Je možné je shrnout do těchto hlavních skupin:

- biotopy náchylné k erozi půdy a s rizikem zraňování živočichů ukrytých v substrátu (např. suťové svahy, skalní stepi, vodní toky).
- biotopy druhů citlivých na přímé mechanické poškození sešlapem (např. orchideje, květnatý hájový podrost, bezobratlí žijící v podrostu, suchozemští i vodní živočichové žijící v nebezpečném kamenitém substrátu).
- oblasti důležité pro přežití populací citlivých (plachých) druhů živočichů (hnízdíště, loviště, zimoviště, úkryty apod.), jako jsou někteří ptáci (zejména dravci a sovy apod.) a savci (netopýři, bobr evropský apod.).
- biotopy ohrožené šířením invazních druhů (např. lesní porosty bez aktivní péče v nepříístupných terénech, vodní toky).
- lokality klíčové pro zachování populací druhů ohrožených přímým sběrem (např. orchideje, vzácné houby, velcí brouci, motýli a jiné nápadné druhy bezobratlých).

Kde se klidové území navrhuje?

Navržené klidové území zahrnuje jádrovou část území národního parku. Jde především o nejzachovalejší oblast kaňonu řeky Dyje a jejích přítoků. Výjimečně jsou zahrnuty přírodě blízké lesní porosty na plošinách, a to v místech masivního výskytu plachých druhů, která byla dlouhodobě chráněna před vstupem veřejnosti již od vzniku národního parku (a i před tím). Až na drobné odůvodněné výjimky je klidové území vymezeno na plochách, kde cílem péče je ponechání území samovolnému vývoji. Navrhovaná klidová území zaujímají 49 % území národního parku (viz mapová příloha). Původní I. a II. zóna zaujímala 71 % území národního parku. Navrhovaná klidová území jsou tak plošně menší a

nezahrnují již některá dříve nepřístupná území zařazená v minulosti do I. a II. zóny (např. vřesoviště, lesní komplexy na plošinách vzdálených kaňonu řeky, údolní louky přístupné po turistických stezkách).

Navrhovaný rozsah klidových území zahrnuje reprezentativní zastoupení citlivých ekosystémů a jejich složek a je minimální pro zachování předmětů ochrany v příznivém stavu, mj. i s ohledem na rostoucí trend návštěvnosti národního parku. **Zájmy turistického ruchu však byly v maximální možné míře zohledněny: stávající síť značených turistických stezek zůstává zachována a umožňuje celoroční přístup i do klidové zóny** (pozn.: na ostatním území národního parku je vstup návštěvníků umožněn i mimo značené trasy). Okrajové části NP navazující na sídelní útvary nejsou režimem klidových území nijak dotčeny. Stejně tak není klidové území vymezováno v ochranném pásmu národního parku.

Jaká omezení v klidových územích platí?

Pohyb osob v klidovém území je možný pouze po cestách nebo trasách vyhrazených orgánem ochrany přírody (tj. Správou Národního parku Podyjí). Zákaz neplatí pro zákonem vyjmenované osoby a subjekty v souvislosti s plněním jejich povinností (např. vlastníky a nájemce pozemků, složky integrovaného záchranného systému, správce vodních toků apod.). Poznámka: Dle ZOPK může Správa Národního parku při vyhrazení cesty nebo trasy v klidovém území stanovit podmínky týkající se rozsahu, způsobu a času pohybu na dané cestě nebo trase. **Na stávající turistické trasy v klidovém území v Národním parku Podyjí bude však vstup možný celoročně a bez omezení.**

Bude se klidové území postupně rozšiřovat na plochy, kde Správa v budoucnu ukončí péči o biotopy?

Ne. Klidové území nemusí zahrnovat veškeré plochy bez aktivní péče. Pokud v plochách ponechaných samovolnému vývoji nehrozí poškození volným pohybem návštěvníků, nebudou takové plochy zahrnuty do klidového území ani v budoucnu. Již dnes leží některé plochy navrhované zóny přírodní (tedy území bez aktivních zásahů) mimo navržené klidové území.

Budu muset pro vstup na svoje pozemky v klidovém území žádat o výjimku?

Ne. V klidovém území je regulován pouze vstup veřejnosti. Jeho vymezením nejsou nijak dotčena práva vlastníků a nájemců pozemků, správců vodních toků, složek integrovaného záchranného systému a dalších osob, které vstupují na území parku při plnění svých povinností.

Jaký je postup při projednávání a schvalování klidového území?

1. Správa NP připravila návrh klidového území, který byl schválen MŽP a doporučen k projednání a dohodnutí s Radou NP.
2. S návrhem klidového území Správa NP seznámí členy Rady NP, širší veřejnost a zájmové skupiny. Správa NP umožní uvedeným osobám uplatnit k návrhu připomínky, které vypořádá, případně zapracuje. V případě provedených změn bude tento dokument opětovně předložen MŽP k odsouhlasení.
3. Návrh klidového území bude dohodnut s Radou NP (§ 20 odst. 3 ZOPK). Nedojde-li k dohodě, předloží Rada NP prostřednictvím Správy NP neprodleně tento rozpor se svým stanoviskem MŽP. MŽP může na základě shromážděných podkladů návrh upravit. O změnách bude informována Rada NP.
4. Výsledný návrh klidového území Správa NP předloží MŽP k přípravě návrhu opatření obecné povahy a k následnému projednání dle správního řádu. V průběhu projednávání opatření obecné povahy se dotčené

osoby mohou k návrhu opět vyjádřit. Správa NP současně provede projednání návrhu a následně vydá opatření obecné povahy o vyhrazení cest a tras v klidovém území.

5. Poté, co opatření obecné povahy vymezující klidové území vejde v platnost, Správa zveřejní obsah opatření obecné povahy jako součást návštěvního řádu (v souladu s § 19 odst. 2 ZOPK). Správa dále zajistí vyznačení hranic klidového území národního parku.

Jaká je souvislost s návštěvníckým režimem v sousedním Národním parku Thayatal v Rakousku?

V NP Thayatal je v jádrové oblasti národního parku vyhlášena tzv. Naturezone. V této přírodní zóně (viz mapa) platí obdobná regulace návštěvnosti jako v klidovém území NP Podyjí. Umožněn je pouze pohyb pěších a to jen po vyznačených trasách. Pohyb cyklistů je zde zcela vyloučen.

Je možno sjíždět Dyji na lodích a jiných plavidlech?

Není. Na území obou států je to zakázaná činnost dle příslušné národní legislativy (ustanovení neplatí v zastavěných částech Vranova nad Dyjí a Hardeggu).